

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ในสถาบันราชภัฏตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวិชาเอกศิลปศึกษา ระดับปริญญาตรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาค้นคว้า และด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา ในสถาบันราชภัฏ

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาค้นคว้า และด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูล โดยการศึกษาจากเอกสาร บทความ ตำราวิชาการ ผลงานวิจัย ภายในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา เพื่อรวบรวมเป็นแนวทางในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร อาจารย์ศิลปศึกษา และนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา จำนวน 390 คน ในสถาบันราชภัฏ 13 แห่ง ที่เปิดสอนวิชาเอกศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาแก้ไขแล้วนำแบบสอบถาม

ถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร อาจารย์ศิลปะและนักศึกษา ซึ่งมีใช้กลุ่มประชากรจริง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของแบบสอบถามด้านสมรรถภาพที่คาดหวังเท่ากับ 0.97 และสมรรถภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 0.95 แล้วแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มประชากรจริง

ซึ่งแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวัง และสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา วิชาเอกศิลปศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา แบบปลายเปิด (Open ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือ ไปยังอธิการบดีสถาบันราชภัฏ ในการเก็บข้อมูลของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษาและรับแบบสอบถามโดยใช้การบริการทางไปรษณีย์ และบางส่วนผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวนทั้งสิ้น 390 ฉบับ ได้รับคืนทั้งสิ้น 366 ฉบับ โดยผู้บริหาร ได้รับคืน 39 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 อาจารย์ศิลปศึกษา ได้รับคืน 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา ได้รับคืน 277 คิดเป็นร้อยละ 92.02

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง และความเรียง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนน โดยกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับดังนี้

ควรมีมากที่สุด	มีมากที่สุด	5 คะแนน
ควรมีมาก	มีมาก	4 คะแนน

ควรมีปานกลาง	มีปานกลาง	3 คะแนน
ควรมีน้อย	มีน้อย	2 คะแนน
ควรมีน้อยที่สุด	มีน้อยที่สุด	1 คะแนน

คะแนนที่ได้มาหาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม แบบปลายเปิด (Open ended) นำเสนอในรูปแบบความเรียงตามลำดับความถี่

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างการรับรู้ภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยการทดสอบค่า F ตามวิธีการของ Scheffé นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 จากการสำรวจสถานภาพของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาวิชาเอก ศิลปศึกษา พบว่า

1. ผู้บริหาร จำนวน 39 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย มากกว่าหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.70 ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.20 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่สูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 74.30 ตำแหน่งทางวิชาการ ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 71.80 มีประสบการณ์ในด้านการสอนตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59 มีประสบการณ์ในด้านการบริหารการศึกษา ระหว่าง 6 - 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.85 ตำแหน่งทางด้านบริหารการศึกษา คณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าภาควิชา คิดเป็นร้อยละ 33.33

2. อาจารย์ศิลปศึกษาจำนวน 50 คน เป็นชายมากกว่าหญิง คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58 ตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ

86 มีประสบการณ์ในด้านการสอนตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34 และส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการประชุมอบรมสัมมนา หรืออบรมทางวิชาการศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 96

3. นักศึกษาจำนวน 277 คน เป็นชายมากกว่าหญิง คิดเป็นร้อยละ 57 มีอายุระหว่าง 21-23 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.73 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70.40

ตอนที่ 2 สมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. การรับรู้ของผู้บริหาร (ตารางที่ 5 - 10)

1.1 ด้านวิชาการ

ผู้บริหาร มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหารคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 4.46$) มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปศึกษา สามารถผลิตเอกสารหรือตำราประกอบการสอนด้านศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.39$) มีความรู้ ความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรศิลปศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหารรับรู้เรียงตามลำดับ คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.76$) มีความสามารถในทักษะและเทคนิควิธีการปฏิบัติงานทางศิลปะ ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการสอน

ผู้บริหารมีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหารคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.43$) สามารถอธิบายเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.35$) สามารถสาธิตหรือทดลองการปฏิบัติงานทางศิลปศึกษาได้ตามลำดับขั้นตอน และสามารถวิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างมีหลักการ ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหารรับรู้เรียงตามลำดับ คือ สามารถสาธิตหรือทดลองการปฏิบัติงานทางศิลปศึกษาได้ตามลำดับขั้นตอน ($\bar{X} = 3.66$) สามารถ

อธิบายเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.64$) สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ผู้บริหารมีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหารคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ สามารถประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 4.35$) มีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายและระเบียบการวัดผลและประเมินผลงานตามหลักสูตรศิลปศึกษา สามารถวิจารณ์ประเมินผลงานทางศิลปศึกษา และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.33$) สามารถประเมินผลติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหารรับรู้เรียงตามลำดับ คือ มีความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผลทางศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.84$) สามารถวิจารณ์ประเมินผลงานทางศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.64$) สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนวิชาศิลปศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา และสามารถประเมินผลติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

ผู้บริหารมีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหารคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และมีศรัทธาต่อวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.48$) มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 4.38$) มีความกระตือรือร้น แคล่วคล่องว่องไวในการปฏิบัติงาน และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหารรับรู้เรียงตามลำดับ คือ มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.82$) แต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ ($\bar{X} = 3.76$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการศึกษาค้นคว้า

ผู้บริหารมีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่

ผู้บริหารคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความกระตือรือร้นที่จะก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.51$) มีการพัฒนาความสามารถเฉพาะทางด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติงานทางศิลปะที่ทันต่อวิทยาการปัจจุบัน และมีความสนใจที่ศึกษาต่องานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางศิลปะ ($\bar{X} = 4.38$) สามารถเลือกใช้ความรู้เหมาะสมกับลักษณะงานและคิดค้นวิธีการนำเสนอความรู้ทางศิลปะศึกษาได้อย่างน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.33$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปะศึกษาที่ผู้บริหารรับรู้เรียงตามลำดับ คือ สามารถทดลองหรือปฏิบัติงานทางศิลปะได้ในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.89$) สามารถเลือกใช้ความรู้เหมาะสมกับลักษณะงาน ($\bar{X} = 3.50$) มีการพัฒนาความสามารถเฉพาะทางด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติงานทางศิลปะที่ทันต่อวิทยาการปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

ผู้บริหารมีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปะศึกษาที่ผู้บริหารคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะภายในสถาบันและท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.48$) สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการนำความรู้ทางศิลปะศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.43$) สามารถให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการเรียนศึกษาแก่นักศึกษา และสามารถให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของสถาบันและชุมชน ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศึกษาที่ผู้บริหารรับรู้สูงสุด คือ สามารถให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการเรียนศิลปะแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.61$) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะภายในสถาบันและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

จากค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปะรวมทุกด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหาร สรุปได้ว่า สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปะตามการรับรู้ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก และสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปะตามการรับรู้ของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน กล่าวได้ว่า ผู้บริหารมีความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปะสูงกว่าสมรรถภาพที่เป็นจริง

2.1 ด้านวิชาการ

อาจารย์มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์คาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาศิลปะ ($\bar{X} = 4.52$) มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปศึกษา ($\bar{X} = 4.49$) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการปรัชญาและโครงของหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์รับรู้เรียงตามลำดับ คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.82$) มีความสามารถในทักษะและเทคนิควิธีการปฏิบัติงานทางศิลปะ ($\bar{X} = 3.76$) มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการสอน

อาจารย์มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์คาดหวังเรียงตามลำดับ คือ สามารถอธิบายเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.60$) สามารถสาธิตหรือทดลองการปฏิบัติงานทางศิลปศึกษาได้ตามลำดับขั้นตอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.44$) สามารถอธิบายความรู้คุณค่าและสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาศิลปศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้อย่างน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์รับรู้เรียงตามลำดับ คือ สามารถอธิบายเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานศิลปศึกษาได้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ซักถามและแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.16$) และสามารถวิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างมีหลักการ ($\bar{X} = 3.56$) สามารถอธิบายความรู้คุณค่าและสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาศิลปศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้อย่างน่าสนใจ สามารถสาธิตหรือทดลองการปฏิบัติงานทางศิลปศึกษาได้ตามลำดับขั้นตอน ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

อาจารย์มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์คาดหวังไว้สูงที่สุด คือ สามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.44$) สามารถวิจารณ์ประเมินผลงานทางศิลปศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนวิชาศิลปศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาและสามารถ

ประเมินผลติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์รับรู้ไว้สูงสุด คือ สามารถวิจารณ์ประเมินผลงานศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.68$) สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนวิชาศิลปศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา ($\bar{X} = 3.58$) สามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

อาจารย์มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์คาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และมีศรัทธาต่อวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.68$) และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีความกระตือรือร้น แคล่วคล่องว่องไวในการปฏิบัติงาน มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์รับรู้เรียงตามลำดับ คือ แต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ ($\bar{X} = 3.88$) มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และมีศรัทธาต่อวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.84$) มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการศึกษาค้นคว้า

อาจารย์มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์คาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความกระตือรือร้นที่จะก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.54$) มีความสนใจที่ศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางศิลปะ ($\bar{X} = 4.52$) สามารถทดลองหรือปฏิบัติงานทางศิลปะได้ในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อ เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์รับรู้เรียงตามลำดับ คือ สามารถทดลองหรือปฏิบัติงานทางศิลปะได้ในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.66$) สามารถเลือกใช้ความเหมาะสมกับลักษณะงาน ($\bar{X} = 3.52$) มีความสนใจที่ศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ทางศิลปะ ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

2.6 ด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

อาจารย์มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่

อาจารย์คาดหวังเรียงตามลำดับ คือ สามารถให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการเรียนศิลปศึกษาแก่นักศึกษา และสามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการนำความรู้ทางศิลปศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.46$) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะภายในสถาบันและท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.38$) ส่งเสริมให้มีโครงการอบรมทางวิชาชีพทางศิลปะภายในสถาบันและท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่อาจารย์รับรู้เรียงตามลำดับ คือ สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษา ในการนำความรู้ทางศิลปศึกษาไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.66$) สามารถให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการเรียนศิลปศึกษาแก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.52$) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะภายในสถาบันและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.46$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

จากค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษารวมทุกด้าน ตามการรับรู้ของอาจารย์ สรุปได้ว่า สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก และสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน กล่าวได้ว่า อาจารย์มีความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษาสูงกว่าสมรรถภาพที่เป็นจริง

3. การรับรู้ของนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา (ตารางที่ 19 - 24)

3.1 ด้านวิชาการ

นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 4.44$) มีความสามารถในทักษะและเทคนิควิธีการปฏิบัติงานทางศิลปะ ($\bar{X} = 4.41$) มีความรู้ ความเข้าใจนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษารับรู้เรียงตามลำดับ คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.80$) มีความสามารถในทักษะและเทคนิควิธีการปฏิบัติงานทางศิลปะ ($\bar{X} = 3.60$) มีความรู้ ความเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาในระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ด้านการสอน

นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ซักถามและแสดงความคิด

เห็น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.37$) สามารถอธิบายเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.35$) สามารถสาธิตหรือทดลองการปฏิบัติงานทางศิลปศึกษาได้ตามลำดับขั้นตอน ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษารับรู้เรียงตามลำดับ คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ซักถามและแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.67$) สามารถอธิบายเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.62$) สามารถอธิบายความรู้คุณค่าและสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาศิลปศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้อย่างน่าสนใจ ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ สามารถเลือกเทคนิควิธีการวัดผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและกิจกรรม ($\bar{X} = 4.29$) สามารถวิจารณ์ประเมินผลงานทางศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.28$) สามารถออกข้อสอบได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา สามารถประเมินผลติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษารับรู้เรียงตามลำดับ คือ สามารถออกข้อสอบได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.59$) สามารถวิจารณ์ประเมินผลงานทางศิลปศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.57$) สามารถประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

นักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความสุภาพ หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และมีศรัทธาต่อวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.48$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ แต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ ($\bar{X} = 4.43$) วางตนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือต่อเพื่อนอาจารย์ นักศึกษาและบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษารับรู้เรียงตามลำดับ คือ มีความสุภาพหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ($\bar{X} = 3.84$) แต่งกายสะอาดเรียบร้อยถูกต้องเหมาะสมกับ

กาลเทศะ ($\bar{X} = 3.81$) มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

3.5 ด้านการศึกษาค้นคว้า

นักศึกษา มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ มีความสนใจที่จะศึกษาต่องานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางศิลปะ ($\bar{X} = 4.41$) มีความกระตือรือร้นที่จะก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.37$) มีการพัฒนาความสามารถเฉพาะทางด้านความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานทางศิลปะที่ทันต่อวิทยาการปัจจุบัน ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏ อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษารับรู้เรียงตามลำดับ คือ สามารถทดลองหรือปฏิบัติงานทางศิลปะได้ในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.59$) สามารถเลือกใช้ความรู้เหมาะสมกับลักษณะงาน ($\bar{X} = 3.58$) สามารถวิเคราะห์คุณค่าของข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทางศิลปะ ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

3.6 ด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

นักศึกษา มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษาคาดหวังเรียงตามลำดับ คือ สามารถให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการเรียนศิลปศึกษาให้แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.46$) สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.41$) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะภายในสถาบันและท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษารับรู้เรียงตามลำดับ คือ สามารถให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการเรียนศิลปศึกษาให้แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.64$) สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.61$) ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะภายในสถาบันและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณารวมทุกข้อปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง

จากค่าเฉลี่ยการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษารวมทุกด้าน ตามการรับรู้ของนักศึกษา สรุปได้ว่า สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก และสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของนักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมทุกด้าน กล่าวได้ว่า นักศึกษา มีความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษาสูงกว่าสมรรถภาพที่เป็นจริง

2. การเปรียบเทียบสมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์

ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา และการเปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบสมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาจำแนกรายข้อ ด้วยการทดสอบค่า F ผลสรุปดังนี้

2.1.1 สมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในด้านวิชาการ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สมรรถภาพที่คาดหวังในข้อ สามารถผลิตเอกสารหรือตำราประกอบการสอนศิลปศึกษาได้ และสมรรถภาพที่เป็นจริงในข้อ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนศิลปศึกษา และติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการศิลปศึกษา มีการรับรู้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.2 สมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในด้านการสอน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.1.3 สมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.1.4 สมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.1.5 สมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในด้านการศึกษาค้นคว้า พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงข้อ สามารถทำการศึกษาวิจัยทางศิลปศึกษา และมีความสนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกทางวิชาการศิลปศึกษา มีการรับรู้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.1.6 สมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร

อาจารย์และนักศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย การรับรู้จากตาราง พอจะกล่าวได้ว่า อาจารย์มีความคาดหวังในสมรรถภาพที่คาดหวังของ อาจารย์ศิลปศึกษาสูงกว่า ผู้บริหาร และนักศึกษา

2.3 สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร
 อาจารย์และนักศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย การรับรู้จากตาราง พอจะกล่าวได้ว่า อาจารย์มีการรับรู้ในสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลป ศึกษาสูงกว่า ผู้บริหาร และนักศึกษา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวិชาเอก ศิลปศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ผู้วิจัย นำเสนอข้อมูลอันดับแรก เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1. สมรรถภาพที่คาดหวัง

1.1 ด้านวิชาการ

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ อาจารย์ศิลปศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางศิลปะ มีความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ (12) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ควรมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและกิจกรรมทางศิลปะ มีความสามารถในทักษะการ ปฏิบัติงานทางศิลปะ (15) นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทาง ศิลปะและวิชาการแขนงอื่นๆ (15)

1.2 ด้านการสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ อาจารย์ศิลปศึกษาควรมีความรู้ในหลัก การสอนศิลปะ มีการเตรียมการสอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีความตั้งใจสอนนำเทคนิคการสอน ใหม่ๆมาใช้ในการประกอบการสอน จัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอ(10) อาจารย์ส่วนใหญ่มี ความคิดเห็นว่สามารถอธิบายเนื้อหาวิชาและสาธิตขั้นตอนในการปฏิบัติงานทางศิลปะได้ สามารถแนะนำเทคนิควิธีการที่แปลกใหม่และเข้าสอนทุกคาบวิชาที่สอน มีความรู้ความเข้าใจในหลัก การปฏิบัติงานทางศิลปะ (15) นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ควรมีความรู้ ความเข้าใจใน เทคนิควิธีการสอนศิลปศึกษาและสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ตามลำดับ (14)

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ อาจารย์ศิลปศึกษาควรมีความรู้ ความ เข้าใจหลักการวัดผลและประเมินผล(15) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ ควรมีเกณฑ์ในการ วัดผลและประเมินผลตามหลักการศิลปะและมีแบบสอบถามที่มีมาตรฐาน(18) นักศึกษาส่วนใหญ่

มีความคิดเห็นว่า ควรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดผล สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการสอน และมีความยุติธรรมในการประเมินผล(18)

1.4 ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษาควรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนอาจารย์ และบุคคลทั่วไป(14) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรมีมนุษยสัมพันธ์และมีบุคลิกภาพดี สุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ยิ้มแย้มแจ่มใส ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ มีความสุขุมใจเย็น(20) นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรมีวาจาสุภาพเรียบร้อยยิ้มแย้มแจ่มใสแต่งกายสะอาดและเหมาะสม ควบคุมอารมณ์ได้ดี สุขภาพแข็งแรง มีความเป็นผู้นำ

1.5 ด้านการศึกษาค้นคว้า

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษาควรศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและปฏิบัติงานทางศิลปะมากยิ่งขึ้น ติดตามข่าวสารข้อมูลทางศิลปะ และเข้าร่วมอบรมสัมมนาทางวิชาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ (17) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อยากให้มีแหล่งศึกษาวิชาการ และมีส่วนร่วมในการจัดทำตำราเข้าห้องสมุด สามารถจัดทำเอกสารตำราประกอบการสอนได้ในรายวิชาที่สอน (14) และนักศึกษากลุ่มใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรมีความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ ศึกษาวิจัย เทคนิคการปฏิบัติงานทางศิลปะ วิธีสอนศิลปะ ศึกษาดูงานนอกสถานที่อยู่เสมอ (17)

1.6 ด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษาควรให้ความช่วยเหลืองานบริการภายในสถาบันและชุมชนอย่างเต็มความสามารถ (13) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มีความเต็มใจที่ช่วยเหลืองานสนับสนุนการสอนงานบริการและกิจกรรมต่างๆภายในสถาบันและชุมชนตามที่ได้รับมอบหมาย (16) นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ศิลปควรให้คำแนะนำปรึกษาในปัญหาการเรียนศิลปะและการประกอบอาชีพ (16)

2. สมรรถภาพที่เป็นจริง

2.1 ด้านวิชาการ

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษาขาดความกระตือรือร้น และขาดการสนับสนุนทำให้ผลงานทางวิชาการออกมาน้อย (15) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาศิลปะในด้านต่างๆและสาขาวิชาอื่นๆ (15) และนัก

ศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาศิลปศึกษามาก มีความสามารถในการสอน (13)

2.2 ด้านการสอน

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษา ยังคงใช้วิธีการสอนแบบเดิม คือ เน้นการบรรยายและขาดการฝึกทักษะการปฏิบัติงาน (13) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ขาดความรู้และขาดการพัฒนาการเรียนการสอน ขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ไม่มีเวลาเตรียมการสอน ต้องสอนแทบทุกวิชา (14) และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่ายังคง สอนตามหลักสูตรแบบเดิม ไม่มีการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ สิ่งงานโดยไม่บอกขั้นตอนวิธีการทำงานอย่างชัดเจนและขาดอุปกรณ์การสอนและสถานที่ไม่เพียงพอ (15)

2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษายังคงใช้วิธีการวัดผลและประเมินผล ออกข้อสอบเหมือนกับวิชาอื่น ๆ ไม่สอดคล้องกับลักษณะวิชา (12) อาจารย์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า การวัดผลใช้วิธีการวัดโดยตามความรู้ลึกของแต่ละคนและใช้เกณฑ์ของแต่ละสถาบัน (16) และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มีความสามารถในการวัดและประเมินผล (14)

2.4 ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษามีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี แต่งกายสะอาดเรียบร้อย มีความคิดสร้างสรรค์(13) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษาแต่ละคนมีความเป็นตัวของตัวเองสูง การปฏิบัติตนตามสบาย บางส่วนมีความคิดเห็นว่า ยังต้องปรับปรุงในเรื่องการไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (12) และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มีมนุษยสัมพันธ์ดี (15)

2.5 ด้านการศึกษาค้นคว้า

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษามีภาระงานสอนมาก ไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการและการเข้าร่วมฝึกอบรม สัมมนาทางวิชาการ(11) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่ค่อยมีเวลาศึกษาค้นคว้าเพราะภาระในการสอนและงานบริการภายในสถาบันและชุมชนมากมีการศึกษาค้นคว้าเป็นบางท่าน มีการติดตามข่าวสารข้อมูลทางศิลปะน้อย (13) และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีการศึกษาค้นคว้าน้อยเพราะขาดแหล่งความรู้ ขาดการแนะนำแหล่งวิทยาการและเผยแพร่ความรู้และการปฏิบัติงาน (17)

2.6 การบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า อาจารย์ศิลปศึกษาให้การบริการทางวิชาการและให้ความช่วยเหลือกิจกรรมการปฏิบัติงานพิเศษต่างๆภายในสถาบันและชุมชนได้เป็นอย่างดี(16) อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า มีความเต็มใจที่จะช่วยเหลืองานบริการภายในสถาบันและชุมชน แต่งานบริการที่ปฏิบัติอยู่มีมากจนเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาในการสอนและการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ (15) และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นว่า มีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดแสดงผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมภายในท้องถิ่น (15)

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การอภิปรายผลการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของบริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบสมรรถภาพที่คาดหวัง และสมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ตอนที่ 1 การอภิปรายผลการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของบริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

1. ด้านวิชาการ

สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษา ด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความคาดหวังในสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่เผยแพร่ผลงาน และส่งเสริมความรู้ทางวิชาการให้แก่สังคม อันเป็นหน้าที่สำคัญ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาจึงควรที่จะมีความรู้เนื้อหาทางวิชาการเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2526) กล่าวว่า การดำเนินการสอนในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ผู้สอนที่ดีในระดับอุดมศึกษา ควรคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ประการ ประการที่สำคัญที่สุด คือ ผู้สอนควรมีความรู้ เพราะในระดับอุดมศึกษานั้นเนื้อหาวิชาการหรือความรู้เป็นเรื่องที่สำคัญต่อการสอน และสมสุข ธีระนิจิตร์ (2527) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีผลโดยตรงต่อการเรียนการสอนในระดับอุดม

ศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของอาจารย์ผู้สอนได้แก่ การมีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี ในสาขาวิชาที่สอน ศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่องกันไปในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ซึ่งอาจารย์ผู้สอนควรมีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความคาดหวังในสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษามากที่สุดในข้อ การมีความรู้เนื้อหาวิชาศิลปศึกษา อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร มีบทบาทเป็นผู้ดูแลมาตรฐานทางการศึกษาในสถาบันจึงมีความคาดหวังว่า อาจารย์ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในสาขาวิชาที่สอน จึงจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Batista (1976) เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดีของอาจารย์ พบว่า พฤติกรรมที่ดีของอาจารย์ประการหนึ่ง คือมีความรู้ เนื้อหาวิชาที่สอน และอาจารย์เห็นว่า ในการจัดการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาศิลปศึกษาให้สำเร็จความมุ่งหมายได้นั้น อาจารย์ศิลปศึกษา ควรมีคุณสมบัติอันเป็นพื้นฐานที่ดีเหมาะสมกับวิธีสอนแบบสร้างสรรค์ คือมีความรู้ความสามารถในวิชาศิลปศึกษา (เดชา นุชดอนไผ่, 2527) นอกจากนี้นักศึกษาเห็นว่า อาจารย์มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาต่ออาจารย์ผู้สอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทุมพร ทองอุไทย (2522) เรื่อง ลักษณะของอาจารย์ในอุดมคติ พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่า ควรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย กว้างขวางถูกต้องด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความคาดหวังต่อสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ในเรื่องมีความรู้ทางวิชาศิลปศึกษามาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บังอร จันคำ (2533) พบว่า ผู้บริหารกับครูศิลปศึกษามีความคาดหวังในระดับมาก ที่จะให้ครูศิลปศึกษาที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอน

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยส่วนรวมพบว่า มีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ศิลปศึกษา ในสถาบันราชภัฏต้องปฏิบัติหน้าที่หลายด้านให้การบริการทางวิชาการแก่สังคมและหน้าที่พิเศษต่างๆอาจทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เต็มที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีศนา สมพงษ์ (2532) พบว่า อาจารย์มีภาระหน้าที่มากมีการเรียนการสอนหลายหลักสูตร และมีหน้าที่พิเศษเนื่องในโอกาสพิเศษต่างๆ มีบทบาทของนักวิชาการศึกษากการบริการทางวิชาการต่อสังคม เมื่อภาระงานที่ได้รับมากเกินไป อาจทำให้อาจารย์มีการเตรียมการสอนวัสดุอุปกรณ์น้อย

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โดยผู้บริหารและนักศึกษามีการรับรู้สูงสุด คือ มีความรู้เนื้อหาวิชาศิลปศึกษา อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการบริหารงานทางวิชาการของสถาบันให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานทางการศึกษาที่เทียบเท่าสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป และนักศึกษา

มีการรับรู้ข้อเดียวกันทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาต้องการที่จะเรียนรู้กับอาจารย์ที่มีความรู้ทางวิชาการมากที่สุด อาจารย์มีการรับรู้สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ที่รับรู้สูงสุด คือ มีความสามารถในทักษะและเทคนิคการปฏิบัติงานทางศิลปะ อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์มีความตระหนักดีว่าการสอนศิลปศึกษา ในระดับอุดมศึกษา เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ ดังนั้นนอกจากมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นทางวิชาศิลปศึกษา ควรที่จะมีความสามารถในทักษะวิธีการปฏิบัติงานเพราะลักษณะวิชาศิลปศึกษาเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับถ่ายทอดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราโมทย์ บุญเต็ม (2537) พบว่า ครูศิลปศึกษา มีความคาดหวังและรับรู้ว่าการปฏิบัติจริงในด้านทักษะและการปฏิบัติงานทางศิลปะ อยู่ในระดับมาก

2. ด้านการสอน

สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษา ด้านการสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความคาดหวังในสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษาด้านการสอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายได้ว่างานการสอนเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญที่สุดของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิจัยของ มงคล แก้วพวงงาม (2528) พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปศึกษาในทัศนะของอาจารย์ นักศึกษาและครูประจำการให้ความสำคัญ เป็นอันดับที่หนึ่ง คือการสอน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยผู้บริหารและนักศึกษามีความคาดหวังสูงสุดใน ข้อ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ซักถามและแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะว่า ในการสอนศิลปศึกษารวมชาติของวิชาศิลปศึกษาซึ่งเป็นวิชาที่ต้องการฝึกทักษะ ต้องศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางด้านการปฏิบัติงาน แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามทำให้ผู้สอนเข้าใจปัญหาและมีความเข้าใจตรงกัน สามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปริศนา สมพงษ์ (2532) พบว่า ในการ เตรียมการสอนอาจารย์ของอาจารย์ศิลปศึกษาที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด คือ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาหรือข้อข้องใจก่อนการปฏิบัติงาน และอาจารย์มีการรับรู้ข้อที่ว่า สามารถอธิบายเทคนิควิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานศิลปศึกษาได้สูงสุด อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ศิลปศึกษาระดับอุดมศึกษา สามารถทดลองปฏิบัติงานในรายวิชาที่ต้องรับผิดชอบสอนจนมีความชำนาญ ทำให้มีความเข้าใจถึงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ จึงสามารถอธิบายหรือชี้แจงขั้นตอนในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เป็รื่อง กิจรัตน์ (2523) พบว่า ครูอุตสาหกรรม

ศิลป์ในระดับวิทยาลัยครู มีความสามารถในการสาธิตการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้เครื่องจักรกล และเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้ดี

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และ นักศึกษาวิชา ด้านการสอน โดยส่วนรวม อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ในการสอนของ อาจารย์อาจประสบปัญหา หลายประการ เช่น หลักสูตร วิธีสอน สื่อการสอน ดังที่ ชนาธิป พรกุล (2535) พบว่า อาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการนำหลักสูตร ไปใช้ไม่ชัดเจน และไม่สามารถที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับกับสภาพชั้นเรียน และผู้เรียนในระดับต่างๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาต่างก็รับรู้ปัญหาเหล่านี้ดี แต่อย่างไรก็ตามอาจารย์เห็นว่า การสอนเป็นหน้าที่ที่สำคัญของครู จึงพยายามทำให้ดีที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อผู้บริหารมีการรับรู้สูงสุดคือ สามารถสาธิตหรือทดลองการปฏิบัติงาน ทางศิลปศึกษาได้ตามลำดับขั้นตอน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเห็นว่า ในเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่เป็นเรื่องกิจกรรมทางทัศนศิลป์ ดังนั้นการสอนกิจกรรมทางศิลปะโดยการสาธิตกิจกรรมศิลปะตามลำดับขั้นตอนในวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ และเข้าใจได้ดีที่สุด ขณะที่อาจารย์สาธิตนักศึกษาสามารถซักถามปัญหาได้เกิดความเข้าใจได้ดีที่สุด จากผลการวิจัยของ วินัย โสมดี (2528) พบว่า อาจารย์ต้องทำการทดลองศึกษาค้นคว้าในเนื้อหาวิชาที่ตนเองต้องรับผิดชอบ เพราะศิลปะเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติ การทดลองปฏิบัติหรือค้นคว้ามาก่อนจะทำให้การสอนบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร ด้วยเหตุดังกล่าว อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ผู้บริหารรับรู้ ว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาอยู่ในระดับมาก และเป็นที่น่าสังเกตว่านักศึกษาและอาจารย์มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่เป็นจริงสูงสุด คือ สามารถอธิบายเทคนิควิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานได้และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาส ซักถาม แสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ศิลปศึกษาเป็นผู้สอนหรือเป็นผู้ปฏิบัติจริงย่อมรู้ดีว่าตนเองมีความมุ่งมั่นตั้งใจสอนอยู่ในระดับใด ซึ่งผู้บริหารเองไม่สามารถสังเกตการติดตามการปฏิบัติงานในด้านนี้ได้ตลอดเวลา นอกจากอาจารย์และนักศึกษาที่ต้องมีการเรียนการสอนอยู่ทุกวิชา จึงทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในการสอนซึ่งปัญหาดังกล่าว อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาหรืออื่นๆดังผลการวิจัยของ มธุรา จึงอยู่สุข (2531) พบว่า อาจารย์ศิลปะ มีหน้าที่พิเศษที่ได้รับมอบหมายจากทางวิทยาลัยมากเกินไปจึงไม่มีเวลาเตรียมการสอน นอกจากนั้น วิภา มิ่งขวัญ (2530) พบว่า อาจารย์ผู้สอนบางคนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรที่ชัดเจน

และปริศนา สมพงษ์ (2532) พบว่า ในด้านการสอนขาดอุปกรณ์ในการสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดงบประมาณสนับสนุน อาจารย์ไม่สามารถสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจากเวลาในการเรียนมีน้อย ซึ่งหากอธิบายและสาธิตทุกครั้งจะไม่สามารถสอนได้ทันตามหลักสูตร จึงใช้วิธีการให้ดูภาพตัวอย่างหรือสไลด์ ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวอาจเป็นสาเหตุให้อาจารย์ และนักศึกษาได้รู้ว่าอาจารย์ศิลปศึกษาได้ปฏิบัติจริงในด้านการสอนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล

สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความเข้าใจหลักการวัดผลตรงกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภาพรณ กุลดิลก (2530) พบว่า ครูและนักเรียนมีความเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลเห็นด้วยอย่างยิ่ง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก คือ สามารถวัดผลได้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาศิลปศึกษา อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารตระหนักดีว่าการวัดผลที่ดีควรวัดให้ตรงกับหลักการวัดผล สอดคล้องกับแนวคิดของ ชุมพร ยงกิตติกุล ประคอง วรรณสูง (2518) กล่าวว่า การวัดผลต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสอน และจากผลการวิจัยของ รัตนา รักสกุลพานิช (2536) พบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลศิลปศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน อาจารย์มีการคาดหวังไว้สูงสุด คือ สามารถนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์เห็นว่า การประเมินผลงานทางศิลปะเป็นการประเมินติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลงานของผู้เรียน การที่อาจารย์อธิบายชี้แจงข้อบกพร่องในการทำงานให้ผู้เรียนทราบ เพื่อปรับปรุงพัฒนาผลงาน ซึ่งอาจารย์สามารถนำผลได้รับไป มาปรับปรุงการเรียนการสอนครั้งต่อไป นักศึกษา มีการคาดหวังไว้สูงสุดคือ สามารถเลือกเทคนิควิธีการวัดผล ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและกิจกรรม อาจเป็นเพราะนักศึกษาเห็นว่า วิชาศิลปศึกษานั้นมีเนื้อหาที่เป็นทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติการวัดผลที่ดีไม่ควรใช้วิธีวัดผลแบบเดียว ควรเลือกใช้วิธีการวัดผลหลายแบบ เพื่อประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งความรู้ความเข้าใจ และทักษะการปฏิบัติงานของศิลปะ

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของ ผู้บริหาร อาจารย์และ นักศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษารับ รู้ว่าในการเรียนการสอนศิลปศึกษา อาจประสบปัญหาหลายด้าน เช่นหลักสูตร วิธีสอน การวัดผล และประเมินผล ดังที่ ชนาธิป พรกุล (2535) พบว่าการเรียนการสอนด้านการประเมินผล อาจารย์ ใช้แบบทดสอบเน้นความรู้ ความจำมากกว่าปฏิบัติ การประเมินผลใช้คะแนนจากการทำรายงาน กลุ่มหรือรายบุคคลของการสอบกลางภาค และสอบปลายภาค โดยไม่ประเมินพฤติกรรมอื่น นอก จากนี้แบบทดสอบไม่ได้มาตรฐานและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการรับรู้สูงสุดคือ มีความรู้ เข้าใจหลักการ วัดผลและประเมินผลทางศิลปศึกษา อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมองเห็นว่าความรู้ ความเข้าใจใน หลักการประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญ ในการดำเนินการประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนศิลปศึกษา และจากการรวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร พบว่า อาจารย์ยังใช้วิธีการวัดผลเหมือนเดิม ออกข้อสอบเหมือนกับวิชาอื่น ไม่สอดคล้องกับ ลักษณะวิชา อาจารย์ มีการรับรู้สมรรถภาพที่เป็นจริงสูงสุดในข้อ สามารถวิจารณ์ประเมินผลงาน ศิลปศึกษาได้ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์มองเห็นว่าการวิจารณ์ประเมินผลงานศิลปะว่า เป็นการ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล รู้จักคิดหาเหตุผล แสดงความคิดเห็นอย่างมี หลักการ เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผลยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ชันติ เจริญอาจ (2529) พบว่า อาจารย์ควรวัดความสามารถในด้านการ แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์และการใช้เหตุผล อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง นักศึกษามีการรับรู้ สมรรถภาพที่เป็นจริงมากที่สุด คือ สามารถออกข้อสอบได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา วิชา อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาเห็นว่า วิชาศิลปศึกษามีเนื้อหาวิชาที่เน้นไปทางปฏิบัติ ดังนั้น การทดสอบควรเน้นไปทางปฏิบัติมากกว่าการใช้แบบสอบถามที่มีทั้งเป็นแบบอัตนัยและปรนัย

4. ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษา ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับบุคลิกภาพและ มนุษยสัมพันธ์ โดยส่วนรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มี ความคาดหวังอาจารย์ตามคุณลักษณะที่ดีของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่สังคมต้องการ ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลิม มลิลลา (2527) พบว่า ลักษณะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ดี ในด้านบุคลิกภาพมีความสำคัญยิ่ง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภาพรณ กุลดิลก

(2530) เกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของครูศิลปะ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความคาดหวังสูงสุดในข้อ มีความรับผิดชอบต่อนักที่และมีศรัทธาต่อวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉลอง บุญญานันท์ ศุภชัย ศุภวรรณ และสมคิด อิศระวัฒน์ (2525) พบว่า อาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัยจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยใจศรัทธาในอาชีพครู จากผลการวิจัยของ มงคล แก้วพวงงาม (2528) พบว่า อาจารย์ศิลปศึกษาคือ มีจรรยาบรรณแห่งอาชีพของตน มีน้ำใจและศรัทธาต่อวิชาชีพครูของตน เมตตากรุณาและปฏิบัติงานด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง จากผลการวิจัย รังสรรค์ ศีกรรักษา (2526) พบว่าผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความคาดหวังในสมรรถภาพการปฏิบัติงานด้านมีคุณธรรมความรับผิดชอบต่อนักที่ จะทำให้การสอนสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายอยู่ในระดับมาก และจากผลการวิจัย บริบูรณ์ บุญหนุน (2530) พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์มีการรับรู้ที่ อาจารย์ควรประพฤติตนตามหน้าที่ครูด้วยใจศรัทธาในอาชีพครู และพึงสำนึกในความเป็นครูดำรงไว้ซึ่งเกียรติของสถาบันการฝึกหัดครู ซึ่งคุณสมบัตินี้ นับว่ามีความสำคัญต่อวิชาชีพครูในปัจจุบันและอนาคตอาจารย์ควรยึดเป็นแนวทางร่วมกัน ถ้าหากละเลยอาจทำให้เกิดความเสียหายในวิชาชีพครูและวงการผลิตครูในอนาคต ด้วยเหตุนี้ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา จึงมีความคาดหวังสมรรถภาพในด้านนี้สูง

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยส่วนรวม พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีการรับรู้ในระดับมาก สูงกว่าผู้บริหารรับรู้ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ตระหนักดีว่าบุคลิกภาพนั้นมีอิทธิพลต่อการสอน ที่ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีลักษณะท่าทางดีมีความสุข ใจเย็นรอบคอบ แต่งกายสุภาพ พูดจาชัดเจนยิ้มแย้ม แจ่มใส ชยันอดทนในการปฏิบัติงาน ประหยัด ตรงต่อเวลา ปฏิบัติด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีมนุษยสัมพันธ์ที่เหมาะสม ซึ่งเป็นการปฏิบัติจริงมีการปฏิบัติจริงเป็นที่ยอมรับต่อบุคคลทั่วไป โดยอาจารย์และนักศึกษามีการรับรู้มากที่สุด คือ แต่งกายสะอาดเรียบร้อยต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ และมีความสุขภาพหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส สูงกว่าผู้บริหารรับรู้ อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์มีการรับรู้ที่ตนเอง มีความต้องการแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ อย่างไรก็ตามจากการวิจัยของ บังอร จันคำ (2533) การแต่งกายบางครั้งไม่เหมาะสมกับงานศิลปะที่ทำให้เสื้อผ้าเปรอะเปื้อน เนื่องจากการสอนศิลปะในภาคปฏิบัติต้องการความสะอาดคล่องตัวในการสาธิตหรือทดลองการปฏิบัติงานศิลปะในการเรียนการสอน การแต่งกายจึงควรใส่ชุดเหมาะกับการทำงาน เลือกลีและแบบให้เหมาะสมกับวัยและกาลเทศะ

ซึ่งจะสะท้อนถึงแนวทางในการสอนการคิดกิจกรรมใหม่ๆ และสร้างศรัทธาให้แก่ผู้เรียน (อารี สุทธิพันธ์, 2528) และการที่นักศึกษา มีการรับรู้สูงสุดในข้อ มีความสุภาพหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษารับรู้ว่าคุณครูศิลปศึกษาที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หน้ายิ้มแย้มแจ่มใสยอมที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่นใจ มั่นใจ เกิดความรู้สึกเป็นกันเองในการที่ปรึกษาปัญหาการเรียนและเรื่องต่าง ๆ

5. ด้านการศึกษาค้นคว้า

สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้า ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้า โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาค้นคว้าทดลอง และวิจัยทางการศึกษาเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของอาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พะยอม แก้วกำเนิด (2520) กล่าวว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูควรมีอุดมการณ์การศึกษาค้นคว้า และการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารและอาจารย์มีความคาดหวังในสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษามากที่สุดในข้อ มีความกระตือรือร้นที่จะก้าวหน้าทางวิชาการ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าทางวิชาการของอาจารย์ เป็นเครื่องบ่งชี้ในการพัฒนาความรู้ ความสามารถทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอนอยู่เสมอ การสอนศิลปศึกษาในระดับอุดมศึกษาอาจารย์ศิลปศึกษาไม่ควรหยุดนิ่งอยู่กับที่ต่อการศึกษา ควรมีความกระตือรือร้น ให้ความสนใจในสาขาวิชาที่สอนและสาขาวิชาอื่นๆที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2527) กล่าวว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีความเป็นนักวิชาการ มีวิญญานของการสงสัย แสวงหา ซึ่งเป็นวิญญานของอุดมศึกษาโดยตรง อาจารย์ควรจะติดตามความก้าวหน้าในทางวิชาการอยู่เป็นประจำ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทมพร ทองอุไทย (2522) พบว่า ลักษณะของอาจารย์ในอุดมคติของอาจารย์ คือ มีการความรู้ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง ขวนขวายหาความรู้ใส่ตัวอาจารย์เอง ผลการวิจัยของ ขวลิขิต บัวสรวงและคณะ (2528) พบว่า สมรรถวิสัยเกี่ยวกับคุณสมบัติที่จำเป็นของอาจารย์ในวิทยาลัยครูประการหนึ่ง คือ การทำตัวให้มีประสิทธิภาพในการศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ และนักศึกษามีความคาดหวังในข้อ มีความสนใจที่จะศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางศิลปะ อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษารับรู้ว่าการศึกษาดูงานด้านศิลปศึกษาของอาจารย์ศิลปศึกษา ช่วยให้ผู้สอนมีความรู้และประสบการณ์ทาง

ศิลปะเพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ทางศิลปศึกษาที่ได้รับมาปรับปรุงการสอนให้กว้างขวางและน่าสนใจยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยของ วินัย โสมดี (2529) อาจารย์มีการศึกษาศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นบางครั้งทั้งนี้เป็นเพราะว่า ไม่มีทุน ไม่มีเวลาและโอกาส ภาระงานการสอนมาก

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ด้านการศึกษาค้นคว้า โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์มีภาระหน้าที่งานอย่างอื่นอีกหลายด้านและหน้าที่รับผิดชอบอื่นๆ มาก จึงไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าอีกทั้งขาดแคลนเอกสาร ตำราและแหล่งศึกษาข้อมูลทางศิลปศึกษาอย่างกว้างขวาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีการรับรู้สมรรถภาพที่เป็นจริงในข้อเดียวกันสูงสุดคือ สามารถทดลองหรือปฏิบัติงานทางศิลปะได้ในรายวิชาที่สอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การสอนศิลปศึกษา ในวิทยาลัยครูมีความแตกต่างกันไปจากแขนงวิชาอื่นๆ ในส่วนที่อาจารย์ผู้สอนต้องมีทักษะการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับทฤษฎี โดยเฉพาะวิชาทัศนศิลป์เพราะลักษณะของ วิชาศิลปศึกษา มีความยืดหยุ่นไม่ตายตัวเหมือนกับวิชาอื่น ๆ (อารี สุทธิพันธ์ ,2532) อาจารย์ศิลปศึกษาเป็นผู้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนจึงต้องเตรียมตัวก่อนสอน โดยการศึกษาหลักสูตรศิลปศึกษาซึ่งมีเนื้อหาวิชากิจกรรมศิลปศึกษาทางทัศนศิลป์ตามแนวคิดทฤษฎีต่างๆ แล้วนำไปทดลองปฏิบัติในรายวิชาที่รับผิดชอบในการสอน เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญชำนาญสามารถอธิบายขั้นตอนของการปฏิบัติงานได้ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มงคล แก้วพวงงาม (2528) พบว่า อาจารย์ศิลปะได้ทดลองในสิ่งที่จะสอนมาก่อน และมีความรู้ในเรื่องนั้นสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามลักษณะของครูที่ดีในระดับอุดมศึกษาที่ควรมีความรู้ในวิชาที่รับผิดชอบในการสอนและสอดคล้องกับ วุฒิ วัฒนสิน (2538) กล่าวว่า อาจารย์มีความสามารถทางด้านศิลปะโดยเฉพาะในรายวิชาที่สอน สามารถอธิบายและปฏิบัติให้ผู้เรียนดูได้ นอกเหนือจากการบรรยายเพียงวิธีเดียว ทำให้เกิดบรรยากาศในการสอนที่ดี ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่น และศรัทธาต่ออาจารย์

6. ด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

สมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษา ด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความคาดหวังเกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษา ในด้านการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก อาจ

เป็นเพราะว่า ภาระหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาซึ่งนอกเหนือจากการสอนแล้ว อาจารย์ยังต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นที่สนับสนุนการสอน การให้บริการทางบริการแก่ชุมชนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ มงคล แก้วพวงงาม (2528) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ตามการรับรู้ของอาจารย์ นักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษา และครูประจำการ ด้านการบริการชุมชนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อผู้บริหารมีความคาดหวังในข้อ ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะภายในสถาบันและท้องถิ่น อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมองเห็นว่า การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะ จะช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาศิลปะ และส่งเสริมการเรียนการสอน และได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มธุรา จึงอยู่สุข (2531) พบว่า การสนับสนุนให้นักศึกษาได้ร่วมกิจกรรมเป็นการช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษาได้ฝึกหัดตนเอง เพื่อให้มีความสามารถและทักษะสูงก่อนที่จะออกไปทำงานกับสังคมภายนอก เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์และนักศึกษามีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพที่คาดหวัง และสมรรถภาพที่เป็นจริงในข้อเดียวกันนี้สูง คือ สามารถให้คำปรึกษาแนะนำในปัญหาการเรียนศิลปศึกษาแก่นักศึกษา และสามารถให้คำแนะนำให้การนำความรู้ทางศิลปศึกษา ไปใช้ประกอบอาชีพ อาจเป็นเพราะว่า ในการสอนอุดมศึกษามีความแตกต่างในการศึกษาระดับอื่นๆ ในเรื่องหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน บรรยากาศทางการเรียนสภาพแวดล้อม สิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัญหาให้กับผู้เรียน ในการปรับตัวในเรื่อง การศึกษา ระดับอุดมศึกษา ดังนั้นการเข้าใจปัญหา ของผู้เรียน ให้คำปรึกษาในปัญหาการเรียน จึงเป็นสิ่งจำเป็น (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2526) ซึ่งอาจารย์ศิลปศึกษานอกเหนือจากการสอนแล้วยังรับผิดชอบเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ ในการลงทะเบียนการเรียนการสอนเป็นระบบ แนะนำด้านวิชาการและช่วยเหลือให้คำปรึกษาในด้านส่วนตัว เพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ต้องเป็น ผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ด้านวิชาการ ด้านหลักสูตร มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเสียสละ และยินดีที่ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นผู้ยึดมั่นในคุณธรรมศีลธรรมและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ นักศึกษามีความศรัทธาและเชื่อถือ (คณะกรรมการประสานงานการฝึกหัดครู, 2522) ในข้อให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา ในการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ประกอบอาชีพ ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักศึกษามีการรับรู้สูงสุด อาจเป็นเพราะว่า ในฐานะที่อาจารย์ได้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่เสมอเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือ ในด้านการเรียนและปัญหาต่างๆ รวมทั้งการนำความรู้ไปประกอบอาชีพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย ไสมดี (2529) พบว่า อาจารย์โดยส่วนใหญ่มักจะ

เชิงวิทยากรเกี่ยวกับวิชาชีพทางด้านศิลปศึกษามายาวในวิชาที่สอน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ และเตรียมตัวสู่อาชีพอย่างพร้อมมูล

สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ มีภาระด้านอื่นๆมากเป็นผลให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ได้อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามก็ดีจากสมรรถภาพที่หวังผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษาเห็นว่างานบริหารและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา จึงพยายามที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ลักษณะของการปฏิบัติจริงจึงอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ไพฑูรย์ ปุณสุวรรณ (2537) พบว่าภาระงานของอาจารย์วิทยาลัยครู ด้านการบริการทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้บริหารมีการรับรู้ที่น้อยที่สุดในข้อ สามารถนำเสนอผลงานศิลปะและความรู้ทางศิลปะ โดยใช้สื่อมวลชน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารเห็นว่าการนำเสนอผลงานทางศิลปะ การสร้างสรรค์งานทางศิลปะ การเขียนบทความเชิงวิชาการต่างๆ เป็นการนำความรู้ไปเผยแพร่แก่ ชุมชนและสังคม เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงการพัฒนาความรู้ ความสามารถของอาจารย์ แต่ในการปฏิบัติจริง อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถปฏิบัติงานในด้านนี้ได้อย่างเต็มที่ เพราะหน้าที่ปฏิบัติงาน ด้านการสอนและมีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบมาก

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบสมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริงของ อาจารย์ศิลปศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ในการเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับ สมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริง โดยส่วนรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็น เพราะ ว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเป็นผู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาย่อมมีความคาดหวังที่จะให้ อาจารย์มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียน การสอนสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนด แต่ในการปฏิบัติจริงอาจารย์ ศิลปศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ตนเองรับรู้ และผู้บริหาร นักศึกษาคาดหวังไว้อย่างสมบูรณ์ อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีความสามารถเฉพาะสาขาวิชาศิลปศึกษามีประสบการณ์สอนมานาน นอกจากนี้ทาง สถาบันยังสนับสนุนให้ส่งเสริมจัดอบรม สัมมนาและเปิดโอกาสให้อาจารย์มีการศึกษาในระดับที่ สูงขึ้นเพื่อพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ ความสามารถอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย ไสมดี (2529) เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอนศิลปศึกษาด้านวิชาการ การ สอน การบริการแก่ชุมชน การให้คำปรึกษาแนะนำ ด้านการนิเทศการสอน และด้านบุคลิกภาพ

ตามที่คาดหวังและจากการสังเกต สัมภาษณ์การปฏิบัติจริงของอาจารย์ พบว่า มีความสอดคล้องตามที่คาดหวังและที่ปฏิบัติจริง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในด้านวิชาการสมรรถภาพที่คาดหวังของอาจารย์ศิลปศึกษาที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษารับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ คือ สามารถผลิตเอกสาร หรือตำราประกอบการสอนได้ โดยอาจารย์ มีคาดหวังมากกว่าผู้บริหาร และนักศึกษากลับมาเพราะว่า อาจารย์ศิลปศึกษาในฐานะที่เป็นผู้สอนตระหนักดีว่า การเขียนตำราและผลิตเอกสารประกอบการสอนเป็นหน้าสำคัญประการหนึ่งของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ที่เป็นเครื่องชี้พัฒนาการในทางวิชาการศิลปะ และประการสำคัญมีผลต่อการเลื่อนตำแหน่งทางการของอาจารย์อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โชดก เก่งเขตรกิจ (2536) กล่าวว่า การปรับตำแหน่งทางการด้วยการประเมินผล จากผลงานทางวิชาการที่แสดงออกถึงความชำนาญการ เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา สามารถนำไปให้เผยแพร่ถ่ายทอดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และเป็นการเตรียมการสอนอีกแบบหนึ่ง ซึ่งจะทำให้มีความรู้ ความสามารถในวิชาที่ตนเองสอนได้เป็นอย่างดี และทำให้ผู้สอนมีความมั่นใจในตนเอง สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย โสมดี (2529) พบว่า อาจารย์ผู้สอนศิลปศึกษา ควรศึกษาค้นคว้าทำตำราและเอกสารประกอบการสอนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ในสาขาวิชาต่างๆอย่างกว้างขวาง สามารถนำไปประกอบการสอนได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจารย์จึงมีความคาดหวังมากกว่าผู้บริหารและนักศึกษา

สมรรถภาพที่เป็นจริงเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนศิลปะและติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการศิลปศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์มีการรับรู้มากกว่าผู้บริหารและนักศึกษา อย่างไรก็ตาม การที่อาจารย์รับรู้ว่าตนเองมีการปฏิบัติจริงในข้อ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมศิลปศึกษา และติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการศิลปศึกษา น้อยกว่าที่คาดหวังไว้ อาจเป็นเพราะว่าปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่อาจารย์ศิลปศึกษาได้รับ อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น อาจารย์ นักศึกษา สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเห็นได้จากผลการวิจัยของ บรรลือ ขอรวมเดช (2533) พบว่า ปัญหาด้านการสอนศิลปะเกี่ยวกับ ด้านตัวผู้เรียนนั้นผู้เรียนขาดความขยันและเอาใจใส่อย่างจริงจัง ด้านตัวผู้สอน คือ ผู้สอนต้องสอนหลายวิชาในแต่ละภาคเรียน ด้านการบริหาร คืองบประมาณที่ได้รับแต่ละปีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของภาควิชา ด้านหลักสูตรคือขาดตำราเรียน ด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ คือ ห้องเรียนศิลปภาคปฏิบัติไม่เพียงพอต่อความต้องการ และจากการ

รวบรวมความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ผู้สอนพบว่า ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาศิลปะในด้านต่างๆ และสาขาวิชาอื่นๆ ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดการสนับสนุน ทั้งงบประมาณ แหล่งศึกษาความรู้ทางศิลปะ และได้สอนในรายวิชาที่ไม่ถนัด

ในด้านการศึกษาค้นคว้า แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงที่ผู้บริหารอาจารย์ และนักศึกษารับรู้แตกต่างกัน คือข้อ สามารถทำการศึกษาวิจัยทางศิลปศึกษา และมีความสนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกทางวิชาการศึกษาศิลปศึกษา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว อาจารย์มีการรับรู้ที่ตนเองปฏิบัติจริงในข้อสามารถทำการศึกษาวิจัยทางศิลปศึกษาน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ อาจเป็นเพราะว่าปัญหาต่างๆ ที่อาจารย์ได้รับอันเนื่องมาจากมีภาระงานในความรับผิดชอบมากเกินไป ไม่มีทุนหรืองบประมาณที่ทำวิจัย จากข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอาจารย์รับรู้ถึงปัญหาที่ตนเองได้พบว่า ไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าวิจัยทางศิลปศึกษา ภาระงานในการสอนและงานบริการภายในสถาบันที่ได้รับมอบหมาย มีมากเกินไปและจากการศึกษาของ วินัย โสมดี (2529) พบว่า อาจารย์บางส่วนไม่ชอบเขียนตำราและเอกสารการสอนหรืองานวิจัย เอกสารประกอบการสอน หรืองานวิจัย ทั้งนี้เพราะอาจารย์เหล่านั้นไม่ชอบการเขียน แต่ชอบทำงานปฏิบัติสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ปูนสุวรรณ (2537) พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูมีภาระงานวิจัยและงานเขียนทางวิชาการอยู่ในเกณฑ์น้อย ในส่วนนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่จะให้อาจารย์มีการวิจัยมากยิ่งขึ้นนั้น ผู้บริหารต้องวางนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังเช่น การจัดหาเงิน สนับสนุนในการทำวิจัย การให้เวลาในการทำวิจัยเพื่อเป็นแรงจูงใจให้อาจารย์มีความกระตือรือร้นอยากทำวิจัย ผู้บริหารมีการรับรู้ที่อาจารย์ศิลปศึกษามีการปฏิบัติจริง ในข้อมีความสนใจ เข้าร่วมเป็นสมาชิกทางวิชาการศึกษาศิลปศึกษาน้อยกว่าที่คาดหวังเอาไว้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมดูแลมาตรฐานหลักสูตร ภายในสถานศึกษา ย่อมมีความคาดหวังให้อาจารย์ผู้สอนมีความสนใจใฝ่รู้ทางวิชาการ การเป็นสมาชิกทางวิชาการศึกษาศิลปศึกษามีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนได้มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น มีความรู้กว้างขวางทันสมัยอยู่เสมอ แต่ในการปฏิบัติจริงแล้วอาจารย์ไม่สามารถปฏิบัติตามที่ผู้บริหารคาดหวังไว้ อาจเป็นเพราะว่าในต่างจังหวัดขาดแคลนแหล่งศึกษาข้อมูลทางวิชาการ วารสารทางวิชาการศิลปศึกษาแห่งประเทศไทยมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นวารสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั่วไป

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า สมรรถภาพทางวิชาการและการศึกษาค้นคว้า มีความสอดคล้องกันในส่วนทั้งสมรรถภาพที่คาดหวังและสมรรถภาพที่เป็นจริง อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติจริง ย่อมมีการรับรู้ที่ตนเองมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับใดและ

มีความต้องการที่จะก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาศิลปศึกษา แต่ในความเป็นจริงแล้วอาจารย์รับรู้ดีว่ามีภาระหน้าที่ในการทำงานที่ต้องรับผิดชอบมากน้อยเพียงใด จึงไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า สมรรถภาพด้านวิชาการ และการศึกษาค้นคว้า จะมีส่วนสนับสนุนให้อาจารย์ศิลปศึกษาได้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่าสมรรถภาพที่คาดหวัง ของอาจารย์ศิลปศึกษาของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาทุกด้านโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน พบว่าอาจารย์ศิลปศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดกว่าผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ศิลปศึกษาเองย่อมมีความต้องการที่จะเป็นอาจารย์ที่ดี มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน การสอนที่ดีตั้งที่สังคมต้องการ จากแนวเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้สมรรถภาพที่คาดหวังตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องผลการวิจัย ของ รุ่งสรรค์ ศีกรักษา (2526) พบว่า ผู้บริหารอาจารย์ มีการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษา ในเรื่องหลักสูตรการสอนและประเมินผล วิชาการ การปกครองแนะแนว คุณธรรมความรับผิดชอบหน้าที่ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ความรู้ทางทักษะกีฬา และการปฏิบัติหน้าที่พิเศษต่างๆไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มงคล แก้วพวงงาม (2528) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ศิลปศึกษาในวิทยาลัยครู ตามการรับรู้ของนักศึกษาและครูประจำการ ในเรื่อง การสอน การนิเทศการสอน การให้คำปรึกษา วิชาการ การบริการชุมชน และบุคลิกภาพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่เป็นจริงของอาจารย์ศิลปศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาทุกด้านโดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจะเห็นได้ว่า ค่าเฉลี่ยตามการรับรู้ของอาจารย์ เกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษามีค่าเฉลี่ยมากกว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาวิชาเอกศิลปศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ในฐานะที่เป็นผู้สอน หรือเป็นผู้ปฏิบัติจริงอยู่เป็นประจำย่อมรับรู้ได้ดีกว่าว่าตนเองประสบปัญหาการทำงานอยู่ในระดับใดจึงทำให้มีการรับรู้ที่สูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราโมทย์ บุญเต็ม (2536) พบว่า ผู้บริหารครูศิลปศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่เป็นจริงของครูศิลปศึกษา ในด้านความรู้เกี่ยวกับศิลปศึกษา ด้านทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา และบริการและการสนับสนุนกิจกรรมพิเศษทางศิลปศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะจากวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร ควรให้ความสนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์ศิลปศึกษาไปศึกษาอบรมดูงานเพื่อเพิ่มเติมความรู้ทางศิลปศึกษา และควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ให้กับภาควิชา เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
2. ข้อเสนอแนะสำหรับ อาจารย์ศิลปศึกษาควรมีการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถทุกๆด้าน ทั้งด้านวิชาการ การสอน การวัดผลและประเมินผล บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ การศึกษาค้นคว้า และการบริการและปฏิบัติหน้าที่พิเศษ เปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นอย่างมีเหตุมีผล เพื่อปรับปรุงตนเองให้มีสมรรถภาพในการทำงาน
3. ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันราชภัฏ อาจใช้ผลการวิจัยครั้งนี้นำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาอบรมสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปะในสาขาต่างๆ โดยเฉพาะปัจจุบันสถาบันราชภัฏได้ขยายงานทางการศึกษากว้างขวางและมีระดับสูงขึ้น โดยมีโครงการศึกษาที่จะเปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี และเป็นแนวทางในการผลิตอาจารย์ศิลปศึกษาที่พึงประสงค์ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้เท่านั้น จึงควรที่จะมีการศึกษาถึงตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษาต่อไป
2. ควรมีการศึกษาวิจัยสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปศึกษาในรูปแบบอื่น เช่น การศึกษาเป็นรายกรณีบุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในทักษะการปฏิบัติงานศิลปสาขาทางทัศนศิลป์ และการสอนศิลปะในระดับต่างๆ
3. ควรมีการวิจัยเพื่อประเมิน และติดตามผลสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์ศิลปศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และมีกอบรมอาจารย์ในสถาบันราชภัฏให้มีคุณภาพเหมาะสมกับการดำเนินงานของสถาบัน
4. ควรมีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อไปใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพของอาจารย์ศิลปะในสาขาวิชาอื่นๆ ต่อไป